

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Michaelem Brázdou, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2014, č. j. MPSV-UM/6213/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/885/2014/4S-JMK,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů právního zástupce žalobce Mgr. Michaela Brázdy, advokáta se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno se určuje částkou 2.600 Kč, která je splatná z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně (dále též „Úřad práce“ či „ÚP“) ze dne 27. 3. 2014, č. j. 6197/2014/KUR nebyla účastníku řízení přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje – na úhradu komunálního odpadu podle ust. § 2 odst. 5 písm. a) a ust. § 36 odst. 1 písm. b) zákona

č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZPHN“) s odůvodněním, že žádost byla shledána jako neodůvodněná, neboť k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení (mimo jiné i nákladů za odvoz tuhého komunálního odpadu) slouží dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení, poskytovaná podle ust. § 33 ZPHN a dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení, poskytovaná podle ust. § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů, o něž žadatel dne 9. 1. 2014 požádal.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 25. 4. 2014 odvolání, o němž žalovaný rozhodl dne 27. 6. 2014, č. j. MPSV-UM/6213/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/885/2014/4S-JMK, a které je předmětem soudního přezkumu.

Žaloba byla podána dne 6. 8. 2014, žalobce požádal o ustanovení právního zástupce pro předmětné řízení. Zároveň předmětná žaloba směřovala i do rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2014, č. j. MPSV-UM/6213/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/885/2014/4S-JMK.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2015, č. j. 22 A 81/2014-12 byl ustanoven žalobci pro předmětné soudní řízení zástupce Mgr. Michael Brázda, advokát se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno.

Předmětná žaloba byla doplněna dne 13. 4. 2015 právním zástupcem žalobce, který napadenému rozhodnutí žalovaného vytkl skutečnost, že jím nebyly odstraněny vady v právním posouzení věci ze strany orgánu I. stupně, přičemž žalovaný se dopustil stejných pochybení jako orgán I. stupně, čímž porušil ust. § 2 zákona č. 500/2004 Sb., v platném znění (dále též „správní řád“). Žalobce v průběhu správního řízení poukazoval na oprávněnost vzneseného nároku, když byla nepřiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje – na úhradu komunálního odpadu, a to v žadatelem uplatněném nároku v celkové výši 2.620 Kč. Výši uvedené částky odůvodnil tím, že jde o součet částek na úhradu poplatku za komunální odpad na rok 2014 za žalobce a syna ve výši 2x 450 Kč a dále na úhradu dlužných poplatků za komunální odpad ve výši 2x 860 Kč. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl důvod nepřiznání dávky tím, že žalobci byly v roce 2012 a i v roce 2013 přiznány dávky shodného charakteru, které však byly užity na úhradu nedoplatků za rok 2008, resp. 2009 na poplatek za komunální odpad. Dále poukázal na skutečnost, že žalobci byly v předmětných letech 2008 a 2009 dávky pomoci v hmotné nouzi přiznány. Žalovaný dále uvedl, že dávky pomoci v hmotné nouzi nejsou určeny k úhradě dlužných částek za minulá období. Dle názoru žalobce se správní orgán I. stupně a následně ani žalovaný dostatečně nevypořádaly s důvody vzniku dluhu, k jehož uhrazení žalobce žádal o poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu jednorázového výdaje, a to zejména ve vztahu k otázce, jak byly přiznané dávky v roce 2008 a 2009 použity a z jakých důvodů, tedy jaké byly příčiny a důvody užití přiznaných dávek ze strany žalobce na jiné účely.

Byť na předmětnou dávku neexistuje právní nárok, neboť se jedná o dávku fakultativní, byl toho názoru, že správní orgán je povinen vzít v úvahu konkrétní podmínky a momentální životní situaci žadatele, jeho majetkové a sociální poměry a následně po správní úvaze rozhodnout o nároku na dávku. Jeho rozhodnutí musí být náležitě a důvěryhodně odůvodněno, musí vycházet z dostatečně zjištěného skutečného stavu věci. Uvedené

podmínky však správní orgány nesplnily, rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Vzhledem k jeho zatížení základními procesními vadami, je i nezákonné.

Z výše uvedených důvodů navrhl proto, aby rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 15. 9. 2015, č. j. 22 A 81/2014-31 byla předmětná žaloba doplněna dne 13. 4. 2015 v části podané vůči rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2014, č. j. MPSV-UM/6213/14/4S-JMK, vyloučená k samostatnému pojednání.

Ve správním spise je založena žádost o mimořádnou okamžitou pomoc, podaná dne 10. 3. 2014 na Úřadu práce – krajská pobočka v Brně, úhradu nezbytného jednorázového výdaje – komunálního odpadu. Ve spise je evidována upomínka na místní poplatek ze dne 18. 2. 2014, č. j. OLE/144/14/OLE, prokazující, že v rámci kontroly platby místních poplatků bylo zjištěno, žalobce nemá uhrazen poplatek za provoz shromažďování sběru třídění využívání a odstraňování komunálního odpadu za rok 2012 a 2013. Za rok 2012 je daňová pohledávka ve výši 410 Kč, za rok 2013 ve výši 450 Kč, takže celková částka za uvedené období činí 860 Kč. Platby, které byly jmenovaným zaslány, správní orgán dle daňového řádu č. 280/2009 (ust. § 52 odst. 4) použil na splatné daňové pohledávky s dřívějším datem splatnosti. Lhůta k úhradě uvedených poplatků byla stanovena do dne 31. 3. 2014. Shodná upomínka na místní poplatek ze dne 18. 2. 2014, č. j. OLE/144/14/OLE byla rovněž vystavena, nikoliv však na žalobce, nýbrž na jeho syna Jiřího Šoltyse, nar. v r. 2001.

Rozhodnutím ÚP ze dne 27. 3. 2014, č. j. 6197/2014/KUR nebyla přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje žalobci s odůvodněním, že k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení, mj. i nákladů za odvoz tuhého komunálního odpadu, slouží dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení poskytovaná podle ust. § 33 ZPHN a dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení, poskytovaná podle ust. § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. O uvedené dávky požádal žadatel dne 9. 1. 2014, řízení o předmětných žádostech je usnesením přerušeno a to až do doby stabilizace jeho zdravotního stavu. Poplatek za odvoz tuhého odpadu je možné zahrnout i do odůvodněných nákladů na bydlení. Odůvodněné náklady na bydlení max. do výše 30 % příjmu osoby a společně posuzovaných osob se pro účely ZPHN považují za přiměřené náklady, o které se snižují také započitatelný příjem osoby nebo společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na živobytí. Jako příjemce příspěvku na živobytí může žalobce tyto náklady uplatnit i v této žádosti. Na základě uvedeného tak předmětná žádost žalobce byla zhodnocena jako neodůvodněná, a proto dávka mimořádné okamžité pomoci nebyla přiznána.

Dne 25. 4. 2014 podal žalobce proti rozhodnutí ÚP odvolání s uvedením, že ho doplní, jakmile mu to dovolí zdravotní stav. Dne 30. 4. 2014 ÚP obdržel žádost o prodloužení termínu k vyjádření a prominutí zmeškání lhůt, k žádosti přiložil žalobce lékařskou zprávu, z které vyplynulo, že jeho zdravotní stav je t.č. oslaben, neumožňuje mu úřední jednání, doporučeno bylo domácí léčení. Potvrzení o zdravotním stavu platilo do stabilizace zdravotního stavu výhledově do poloviny června roku 2014. Podle uvedených čísel jednacích na tomto dokladu se však žádost nevztahovala k napadenému rozhodnutí, ani předmětné žádosti o dávku mimořádné okamžité pomoci, neměla být tedy ani zařazena do spisové dokumentace. ÚP neshledal podmínky pro postup podle ust. § 87 správního řádu, byl povinen

předat spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do třiceti dnů od doručení odvolání. Učinil tak dne 20. 5. 2014, tudíž ke konci zákonné lhůty, to znamená, že žalobce měl dostatečný časový prostor k doplnění odvolání. Žalovaný ve věci rozhodl dne 27. 6. 2014, č. j. MPSV-UM/6213/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/885/2014/4S-JMK, odvolání žalobce zamítl a uvedené rozhodnutí potvrdil.

Právní názor Krajského soudu v Brně:

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, když byl vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobce (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.). Při přezkoumání rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek dle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání.

Podle ust. § 1 odst. 1 ZPHN tento zákon upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzických osob, které se nachází v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi.

Podle ust. § 2 odst. 4 citovaného zákona za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, kterou postihne vážná mimořádná událost a její celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že jí neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami; vážnou mimořádnou událostí se rozumí zejména živelní pohroma (např. povodeň, vichřice a vyšší stupně větrné pohromy, zemětřesení), požár nebo jiná destruktivní událost, ekologická nebo průmyslová havárie.

Podle ust. § 2 odst. 5 citovaného zákona za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky

- a) k úhradě nezbytného jednorázového výdaje spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu, nebo
- b) na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby, nebo
- c) na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmových činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí.

Podle ust. § 36 odst. 1 citovaného zákona nárok na mimořádnou okamžitou pomoc má

- a) osoba uvedená v ust. § 2 odst. 3,

- b) osoba uvedená v ust. § 2 odst. 4 a 5, pokud je považovaná za osobu v hmotné nouzi,
- c) osoba uvedená v ust. § 2 odst. 6, pokud je považovaná za osobu v hmotné nouzi.

V projednávané věci bylo bezpochyby prokázáno, že žalobce byl povinen zaplatit poplatek za komunální odpad 450 Kč za jednu osobu se splatností ode dne 1. 2. do dne 30. 6. 2014 (viz Zpravodaj Obce za období leden až únor 2014). Ve správním řízení předložil upomínky na místní poplatek, kdy byl obecním úřadem vyzván k úhradě poplatků za komunální odpad za rok 2012 a 2013, a to ve výši 860 Kč za jeho osobu a ve výši 860 Kč za syna J. Š., nar. Na základě jeho dotazu sdělil obecní úřad, že poplatky za komunální odpad uhrazené v roce 2013 (sazba ve výši 450 Kč) byly použity na úhradu nedoplatků z roku 2011 ve výši 430 Kč a roku 2012 ve výši 20 Kč, platbou v roce 2012 (sazba ve výši 430 Kč) byly umořeny nedoplatky z roku 2008 ve výši 400 Kč a roku 2009 ve výši 30 Kč, jednalo se o stejné částky u žalobce i syna J..... Odvolatel požadoval celkovou částku 2.620 Kč uvedenou v žádosti na úhradu dlužných poplatků za komunální odpad ve výši 2x 860 Kč a poplatek na rok 2014 ve výši 2x 450 Kč. Vzhledem k tomu, že platby v roce 2012 a 2013 byly použity na nedoplatky za rok 2008 a 2009, byl žalobce vyzván k úhradě dlužné částky za rok 2012 a 2013. V roce 2009 požádal žalobce o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytných nebo odůvodněných nákladů, která mu byla oznámením ze dne 8. 4. 2008, č. j. 2487/2008/KUR v požadované výši 800 Kč na úhradu poplatků za svoz domovního odpadu pro něj a jeho syna, přiznána. Stejný postup byl zvolen i v roce 2009, kdy mu byla přiznána oznámením ze dne 13. 5. 2009, č. j. 3355/2009/KUR uvedená dávka na úhradu nezbytných nebo odůvodněných nákladů (příspěvky, cvičení rodiče s dětmi, domovní odpad, škola v přírodě) v požadované výši 5.460 Kč. Byly-li proto žalobci přiznány dávky pomoci v hmotné nouzi na úhradu poplatků za komunální odpad, byl povinen je využít k účelu, pro který byly určeny.

Zdejší soud předesílá, že na předmětnou dávku právní nárok neexistuje, jedná se o dávku fakultativní. Soud se ztotožnil s názorem žalobce sice, že orgán pomoci v hmotné nouzi proto musí zohlednit a vzít v úvahu konkrétní podmínky a momentální životní situaci žadatele, jeho majetkové a sociální poměry a po náležité správní úvaze a posouzení všech okolností případu rozhodnout, zda dávku poskytne, či nikoli. Své rozhodnutí musí náležitě a důvěryhodně odůvodnit tak, aby z něj bylo jasné, na základě jakých podkladů rozhodl a jaké důkazy ve věci provedl, aby bylo z této části rozhodnutí zřejmé, že vychází z náležité zjištěného skutkového stavu věci. Obsahem rozhodnutí tak musí být dle zákona především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí a uvedení, jakými úvahami se správní orgán při jejich hodnocení řídil.

Soud je přesvědčen, že uvedené podmínky orgány obou stupňů v dané věci splnily, rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné, k porušení ust. § 2 ve spojení s ust. § 68 odst. 3 správního řádu tak porušeno nebylo. V daném případě žalobcův požadavek byl podmíněn přiznáním dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, tj. na úhradu komunálního odpadu. Finanční příspěvek za odvoz tuhého komunálního odpadu však spadá do nákladů na bydlení, které jsou uhrazovány z jiné dávky pomoci v hmotné nouzi, sice doplatku na bydlení poskytované podle ust. § 33 a následující ZPHN a dávky státní sociální podpory, tj. příspěvku na bydlení poskytované dle ust. § 24 a následující zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů. Šetřením provedeným v rámci správního řízení bylo zjištěno, že žalobci je vyplácen

dlouhodobě příspěvek na živobytí, žádost o příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení uplatnil dne 9. 1. 2014, o němž do data rozhodnutí o dávce mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje (na úhradu komunálního odpadu) nebylo rozhodnuto.

Na základě výše uvedeného soud neshledal, že by žalobcova námitka, týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, byla důvodná. Žalovaný své rozhodnutí opřel o přezkoumatelné skutkové i právní úvahy, jeho argumentace vedoucí k zamítnutí přiznání požadovaného nároku je srozumitelná a věcná, a není tak možné uvažovat ani o nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost ani o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Žalobcův apel na porušení ust. § 2 ve spojení s ust. § 68 odst. 3 správního řádu tak nemá jakoukoliv právní relevanci ve vztahu ke správnosti napadeného rozhodnutí žalovaného.

Optikou tohoto náhledu vzhledem ke všem shora uvedeným důvodům neshledal soud žalobu za důvodnou, a proto dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

Protože žalobci byl soudem ustanoven zástupce Mgr. Michael Brázda, advokát se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, byla mu přiznána odměna za zastupování a hotové výdaje, sice za 2 úkony právní služby ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, tedy převzetí a přípravu zastoupení žalobce a doplnění žaloby. Tato odměna je podle ust. § 9 odst. 2 citované vyhlášky ve spojení s ust. § 7 bod 3 citované vyhlášky stanovena ve výši 1.000 Kč za 1 úkon právní služby. Dále soud přiznal na náhradě hotových výdajů podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů (za 1 úkon právní služby po 300 Kč). Celkem tedy byla přiznána výše odměny za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 2.600 Kč. Odměna nebyla navýšena o částku daně z přidané hodnoty, neboť ustanovený zástupce nepředložil důkaz, že je plátcem této daně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. ledna 2016

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová